

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18136

Θέμα 352^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 701-718**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. *Ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον·
τί γὰρ πατὴρ θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
Μὴ νυν ἐν ἦθος μῦνον ἐν σαυτῷ φόρει, 705
ὡς φῆς σύ, κούδεν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν·
ὄστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλώσσαν, ἦν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὔτοι διαπτυχθέντες ὠφθησαν κενοί.
Ἄλλ' ἄνδρα, κεῖ τις ἢ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρας παρὰ ρείθροισι χειμάρροισι ὄσα
δένδρων ὑπέικει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
Αὐτῶς δὲ ναὸς ὄστις ἐγκρατὴ πόδα 715
τεῖνας ὑπέικει μηδέν, ὑπτίους κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετὰστασιν δίδου.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος ... ὠφθησαν κενοί.****(Μονάδες 30)**

Για μένα όμως, αν εσύ ευτυχείς πατέρα, δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο αγαθό (δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο αγαθό από τη δική σου ευτυχία) γιατί ποια χαρά είναι μεγαλύτερη για τα παιδιά από τη δόξα του ευτυχισμένου πατέρα ή ποια (χαρά είναι μεγαλύτερη) για τον πατέρα από τη δόξα των ευτυχισμένων παιδιών; Μην

έχεις λοιπόν μέσα σου έναν μόνο τρόπο σκέψης, αυτό που λες εσύ, και τίποτε άλλο, αυτό ότι είναι το σωστό (ότι δηλαδή είναι σωστό αυτό που λες εσύ και τίποτε άλλο) γιατί όσοι νομίζουν είτε (ή) ότι μόνο αυτοί σκέφτονται σωστά, είτε (ή) ότι έχουν γλώσσα ή ψυχή (θάρρος), που δεν έχει άλλος, αυτοί, όταν ανοιχτούν και εξεταστούν σε βάθος, φαίνονται ότι είναι άδειοι.

2. Να περιγράψετε την ορχήστρα του αρχαίου θεάτρου και τη λειτουργία της.

(Μονάδες 10)

Ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος ανάμεσα στο κοίλο και τη σκηνή αποτελούσε την ορχήστρα. Όπως φαίνεται από τα θέατρα που έχουν διασωθεί, η ορχήστρα βρισκόταν λίγο χαμηλότερα από τη σκηνή. Σε ορισμένα θεατρικά έργα φαίνεται ότι ο χορός αναμειγνυόταν με τους υποκριτές, ιδιαίτερα στις κωμωδίες και το πιθανότερο είναι ότι υποκριτές και χορευτές αρχικά κινούνταν στο ίδιο επίπεδο. Αργότερα οι υποκριτές χωρίστηκαν από τον χορό και έπαιζαν σε υπερυψωμένο δάπεδο. Η είσοδος του χορού στην ορχήστρα γινόταν από δύο πλευρικές διόδους, τις **παρόδους**. Στο κέντρο της ορχήστρας βρισκόταν ο βωμός του Διονύσου, η **θυμέλη**. Πίσω από τη θυμέλη έπαιρναν θέση ο αυλητής και ο υποβολέας.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
<i>1. πράσσω</i>	<i>α) λέγω</i>
<i>2. θάλλω</i>	<i>β) οίομαι</i>
<i>3. φημί</i>	<i>γ) τρέπω</i>
<i>4. όρώ</i>	<i>δ) ποιώ</i>
<i>5. δοκώ</i>	<i>ε) άρχω</i>
	<i>στ) βλέπω</i>
	<i>ζ) εύτυχώ</i>

(Μονάδες 5)

1. δ)

2. ζ)

3. α)

4. στ)

5. β)

Περισσεύουν τα γ) και ε).

β) *ἔστιν, τιμιώτερον, φρονεῖν, ἀπόλλυται, στρέψας*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

ἔστιν → παρουσία

τιμιώτερον → εκτίμηση

φρονεῖν → περιφρονητικός

ἀπόλλυται → πανωλεθρία

στρέψας → επιστροφή

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος